

কৃষক ৰাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ ই-সংস্কৰণ মুকলি কৰা হৈছে। গতিকে কৃষক ৰাইজে আমাৰ ৱেব চাইট www.aau.ac.in লগ অন কৰি 'ঘৰে-পথাৰে' ই-সংস্কৰণৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।

মুখ্য সম্পাদক
'ঘৰে-পথাৰে'

সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
☐ কমলা টেঙাৰ বাগিছাত সাৰ ..	২
☐ পশুধন প্ৰতিপালনৰ এক ..	২
☐ আমাৰ একাষাৰ	৩
☐ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম	৩
☐ উদ্যান শস্য	৩

□ ৪৫ তম বছৰ □ সংখ্যা ২ □ ১৬ জানুৱাৰী, ২০২৪ □ ১-১৫ মাঘ ১৯৪৫ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা

GHARE - PATHARE

PMG - 19 of 2005 - 06

নৱবৰ্ষ উপলক্ষে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰিয়ালক সম্বোধন

যোৱা ১ জানুৱাৰী তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই নৱবৰ্ষৰ প্ৰথম দিনটোতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰিয়ালক সম্বোধন কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাটৰ মূল চৌহদৰ ড° মাধৱ চন্দ্ৰ দাস সোঁৱৰণী প্ৰেক্ষাগৃহত আয়োজিত এক অনুষ্ঠানত উপাচার্য গৰাকীয়ে ঘোষণা কৰে যে এতিয়াৰে পৰা অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আভ্যন্তৰীণ ব্যৱস্থাপনা সম্পূৰ্ণ ডিজিটেলাইজ কৰা হ'ব। সকলো ফাইলৰ কাম অনলাইন ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে আদান প্ৰদান কৰা হ'ব বুলি উল্লেখ কৰাৰ লগতে তথ্য প্ৰযুক্তি প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্ববিদ্যালয়ে যথেষ্ট উন্নতি কৰিছে বুলি প্ৰকাশ কৰে।

বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নামভৰ্তি আৰু নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰতো ইতিমধ্যে সম্পূৰ্ণ অনলাইন ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে শিক্ষা, গৱেষণা আৰু

শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে অধিক সংখ্যকক উপকৃত কৰাৰ বাবে পদক্ষেপ হাতত লোৱাৰ লগতে আগলুক বছৰত ৮০ টা নতুন বিষয়ত মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষা পাঠ্যক্রম মুকলি কৰাৰ লক্ষ্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাৰ পৰিকল্পনা সদৰি কৰে। প্ৰাকৃতিক কৃষিৰ ওপৰত বিশ্ববিদ্যালয়ে গুৰুত্ব আৰোপ কৰা বুলি সদৰি কৰি ইয়াৰ কৌশল উত্তৰণৰ বাবে সকলোৰে দায়িত্ব আৰু কৰণীয় থাকিব বুলি প্ৰকাশ কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্জীয়ক তপন কুমাৰ গোহাঁইয়ে আঁত ধৰা এই অনুষ্ঠানত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ

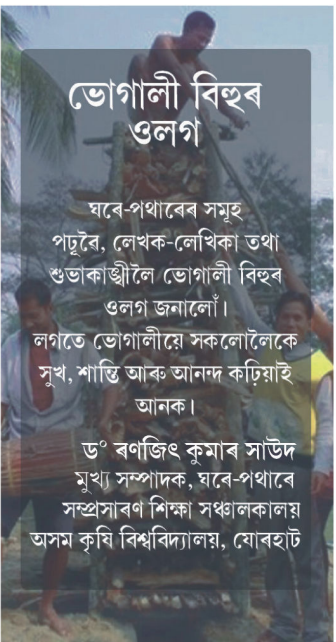

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকা

সম্প্রসাৰণৰ দিশত উল্লেখনীয় সাফল্য লাভ কৰিছে বুলি প্ৰকাশ কৰি শেহতীয়াকৈ ১০ টা উচ্চ উৎপাদনক্ষম বীজ উত্তৰণ কৰাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰে। মুক্ত আৰু দূৰ

বিশেষ বিষয়াসকলৰ লগতে বিভাগীয় মূৰব্বী অধ্যাপকসকল, গৱেষক বিজ্ঞানী সকল, কৰ্মচাৰী আৰু শিক্ষাৰ্থীসকল উপস্থিত থাকে।

যোৰহাট কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগত আয়োজিত কৃষক মেলা আৰু কৃষি প্ৰযুক্তি প্ৰদৰ্শনী সম্পন্ন

ভোগালী বিহুৰ ওলগ

ঘৰে-পথাৰেৰ সমূহ পঢ়ুৱৈ, লেখক-লেখিকা তথা শুভাকাঙ্ক্ষীলৈ ভোগালী বিহুৰ ওলগ জনালোঁ। লগতে ভোগালীয়ে সকলোলৈকে সুখ, শান্তি আৰু আনন্দ কঢ়িয়াই আনক।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ
মুখ্য সম্পাদক, ঘৰে-পথাৰে
সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

যোৱা ৯ জানুৱাৰী তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত কলিয়াপানীস্থিত যোৰহাট কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ প্ৰাংগণত এখন কৃষক মেলা ও কৃষি প্ৰযুক্তি প্ৰদৰ্শনী অনুষ্ঠিত হৈ যায়। অনুষ্ঠানৰ আৰম্ভণিতে কেন্দ্ৰটোৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মূৰব্বী ড° সঞ্জয় বৰঠাকুৰে আদৰ্শ ভাষণৰ লগতে কৃষক মেলা ও কৃষি প্ৰযুক্তি প্ৰদৰ্শনীৰ উদ্দেশ্য উপস্থিত ৰাইজক অৱগত কৰে। উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি হিচাবে মৰিয়নি বিধান সভা সমষ্টিৰ বিধায়ক ৰূপজ্যোতি কুৰ্মীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰি কৃষকসকলক উদ্দেশ্যি ভাষণ প্ৰদান কৰে। অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষি বিজ্ঞানগুৰু ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক, কৃষি গৱেষণা

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৪ কলমত চাওক)

কৃষি সামগ্ৰী ব্যৱসায়ীৰ প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচী সম্পন্ন

যোৱা ২ জানুৱাৰী তাৰিখে নগাওঁ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় আৰু ৰাজ্যিক সমবায় সমিতিৰ যৌথ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত হোৱা কৃষি সামগ্ৰী ব্যৱসায়ীৰ পষেকজোৰা প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীৰ সফল সমাপ্তি ঘটে। এই উদ্দেশ্যে আয়োজিত এখন সভাত কেন্দ্ৰটোৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মূৰব্বী ড° নিৰঞ্জন ডেকাই আদৰ্শ ভাষণ প্ৰদান কৰাৰ লগতে প্ৰশিক্ষাৰ্থীসকলৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰে। সভাত অংশগ্ৰহণ কৰি নগাওঁ জিলা সমবায় সমিতিৰ পঞ্জীয়ক বকুল চন্দ্ৰ বৰাই প্ৰশিক্ষাৰ্থীসকলক কৃষকৰ হিতে কাম কৰি যাবলৈ আহ্বান জনায়। সভাত জিলাখনৰ সহকাৰী পঞ্জীয়ক চন্দন মিশ্ৰ, জ্যেষ্ঠ কৃষি উন্নয়ন বিষয়া দিলীপ কুমাৰ বৰা,

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উদ্যোগত জৈৱিক কৃষিৰ বাবে ৰাজহুৱা- ব্যক্তিগত অংশীদাৰিত্বৰ ওপৰত কৰ্মশালা সম্পন্ন

বহনক্ষম কৃষিৰ বাবে উদ্ভিদ সুৰক্ষা আৰু উদ্ভিদ বৃদ্ধিৰ প্ৰসাৰৰ ওপৰত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ জৈৱ প্ৰযুক্তি বিভাগ আৰু উত্তৰ-পূব কৃষি জৈৱ প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰই পুনেৰ গ্ৰীণভেনচন বায়'টেক প্ৰাইভেট লিমিটেডৰ যৌথ উদ্যোগত মহাৰাষ্ট্ৰৰ পুনেত " জৈৱিক কৃষিৰ বাবে ৰাজহুৱা-ব্যক্তিগত অংশীদাৰিত্ব : বহনক্ষম কৃষিৰ বাবে উদ্ভিদ সুৰক্ষা আৰু উদ্ভিদ বৃদ্ধি প্ৰসাৰ" শীৰ্ষক ৯ দিনীয়া কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰে। ২০২৩ বৰ্ষৰ ২৮ ডিচেম্বৰ পৰা ২০২৪ বৰ্ষৰ ৬ জানুৱাৰীলৈ অনুষ্ঠিত এই

কৰ্মশালাত উদ্যোগপতি, কৃষক, আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে ধৰি ৫০ জন অংশগ্ৰহণকাৰীয়ে বহনক্ষম কৃষি পদ্ধতি আগবঢ়াই নিয়াৰ এক উমৈহতীয়া লক্ষ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। বিশিষ্ট বিজ্ঞানী অধ্যাপক হেদায়ে মহাবলেশ্বৰ ভি.ৰে. কৰ্মশালা উদ্বোধন কৰি ধাৰণা আৰু বিশেষজ্ঞতাৰ সমৃদ্ধিশালী আদান- প্ৰদানৰ মধ্য তৈয়াৰ কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। আদৰ্শ ভাষণত নেকাৰৰ সঞ্চালক তথা কৰ্মশালাৰ অধ্যক্ষ অধ্যাপক বিদ্যুৎ কুমাৰ শৰ্মাই গ্ৰীণভেনচন বায়'টেক প্ৰাইভেট

(৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

মুক্ত-দূৰ শিক্ষাৰ প্ৰমাণ-পত্ৰ পাঠ্যক্রমৰ সমাপ্তি

কৃষি আৰু সংশ্লিষ্ট বিজ্ঞানৰ শিক্ষা প্ৰদানৰ নতুন পদক্ষেপেৰে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষা সঞ্চালকালয়ে গছ-গছনি, খেতিৰ মাধ্যম বাছনিৰ দিশসমূহ সামৰি চাদৰ ওপৰত বাগিচা স্থাপনৰ বাবে বৈজ্ঞানিক জ্ঞান প্ৰদানৰ উদ্দেশ্যে 'চাদৰ ওপৰত বাগিচা'ৰ সন্দৰ্ভত ৪৫ দিনীয়া ত্ৰুস্বম্যাদী প্ৰশিক্ষণ পাঠ্যক্রম অনুষ্ঠিত কৰে। এই পাঠ্যক্রম ২০২৩ চনৰ ২২ নৱেম্বৰ তাৰিখে সতীৰ মাধ্যমৰ জৰিয়তে কৰা এখন সভাৰ

আৰম্ভ কৰা হৈছিল। যোৱা ৭ জানুৱাৰী তাৰিখে গুৱাহাটীৰ খানাপাৰাস্থ সম্প্রসাৰণ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান (উত্তৰ-পূব ভাৰত), খানাপাৰাৰ আলোচনা গৃহত এই পাঠ্যক্রমৰ চাৰ্টাৰফিকট বিতৰণ কাৰ্যসূচীৰ আয়োজন কৰা হয়। গুৱাহাটীৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা মুঠ ২৬ জন অংশগ্ৰহণকাৰীয়ে পাঠ্যক্রমত পঞ্জীয়ন কৰি চাদৰ ওপৰত বাগিচাৰ বিভিন্ন দিশৰ সন্দৰ্ভত শ্ৰেণীত অংশ লৈছিল। পাঠ্যক্রমৰ শ্ৰেণীসমূহ সতীৰ (অনলাইন) (৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

দক্ষতা বিকাশৰ প্ৰশিক্ষণ সম্পন্ন

যোৱা ২ জানুৱাৰী তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগৰ উদ্যোগত 'কৃষি উদ্যান শস্যজাত প্ৰক্ৰিয়াকৰণ সামগ্ৰীৰ জৰিয়তে উদ্যোগীকৰণ দক্ষতা বিকাশ' বিষয়ক এক পাঁচদিনীয়া প্ৰশিক্ষণ অনুষ্ঠিত হৈ যায়। ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি উচ্চ শিক্ষা প্ৰকল্পৰ (নাহেপ) সৌজন্যত ২৬-৩০ ডিচেম্বৰলৈকে অনুষ্ঠিত এই প্ৰশিক্ষণটোত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগ আৰু সামূহিক

বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ ৩৬ গৰাকী স্নাতক পৰ্যায়ৰ শিক্ষাৰ্থীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰে। উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগৰ মূৰব্বী অধ্যাপক ড° উৎপল কটকীয়ে আদৰ্শ ভাষণ প্ৰদান কৰা আৰু পাঠ্যক্রমৰ সমন্বয়ক ড° সৌমিত্ৰ গোস্বামীয়ে আঁত ধৰা প্ৰশিক্ষণৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত কৃষি বিজ্ঞানগুৰু ড° জয়ন্ত ডেকা, স্নাতকোত্তৰ শিক্ষা সঞ্চালক ড° অনুপ কুমাৰ দাস, নাহেপৰ সমন্বয়ক ড° কিশোৰ কুমাৰ

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

কমলা টেঙাৰ বাগিছাত সাৰ প্ৰয়োগৰ ব্যৱস্থাবলী আৰু পৰিচৰ্যা

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ভিতৰত অসমৰ মাটি আৰু জলবায়ু কমলাখেতিৰ বাবে উপযোগী। সেইবাবে অতীজৰে পৰা অসমৰ চৌদিশৰ এচলীয়া পাহাৰীয়া মাটিত এই খেতি কৰি জীৱিকা অৰ্জন কৰি আহিছে। অসমৰ তিনিচুকীয়া, লক্ষিমপুৰ, যোৰহাট, গোলাঘাট, কাৰ্বি আংলং, ডিমাহাচাও, কামৰূপ আদি জিলাত কমলা খেতি কৰি আহিছে। কিন্তু কালক্ৰমত অসমত বৰ্তমান কমলাৰ উৎপাদন আশানুৰূপ নোহোৱা হৈছে আৰু তাৰ ফলত অসমৰ কমলা বজাৰত বিক্ৰী কমি গৈছে। শেহতীয়া তথ্য অনুসৰি অসমত ১২৬৩০ হেক্টৰ মাটিত প্ৰায় ১৭৫৪১৫ মেট্ৰিক টন কমলা বছৰি উৎপাদন হৈছে য'ত প্ৰতি হেক্টৰত ১৩৮৮৯ কিলোগ্ৰাম পোৱা যায়। কমলা বাগিছাসমূহত উৎপাদন কমি অহাৰ ভিন্ন কাৰণ আছে তাৰ ভিতৰত প্ৰধান কাৰণ হৈছে উপযুক্ত সময়ত যথেষ্ট পৰিমাণত সাৰ প্ৰয়োগ নকৰা আৰু উপযুক্ত প্ৰতিপালন বা যত্নৰ অভাৱ। কমলা টেঙাৰ বৃদ্ধি, পৰিপুষ্টি, উৎপাদন আৰু উন্নত মানদণ্ডৰ ফলৰ বাবে যথোপযুক্ত প্ৰধান মৌল বা অণুমাট্ৰিক মৌল দুয়োটাৰে অতি প্ৰয়োজন। এই পোষক দ্ৰব্যবোৰ যোগান

ধৰিবলৈ হ'লে উপযুক্ত পৰিমাণত নিয়মিতভাৱে জৈৱিক সাৰ আৰু ৰাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। তাৰোপৰি কমলা টেঙা গছৰ ডালৰ আগ অংশ মৰি যোৱা বেমাৰবিধৰ বিভিন্ন কাৰকৰ ভিতৰত পোষক দ্ৰব্যৰ ভাৰসাম্যহীনতা বা অভাৱ এটা প্ৰধান কাৰক হিচাবে চিহ্নিত কৰা হৈছে। অসমৰ কমলা টেঙাৰ বাগিছাবোৰত যথেষ্টপৰিমাণে মাত্ৰাত নিয়মিতভাৱে সাৰ প্ৰয়োগ নকৰাৰ ফলত উৎপাদনৰ হাৰ ক্ৰমান্বয়ে হ্রাস পোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে আৰু কমলা টেঙাৰ বাগিছাবোৰৰ উৎপাদন নিম্নগামী হোৱাৰ বহুতো উপসৰ্গই আৱৰি ধৰিছে। সেই বাবে কমলা টেঙাৰ বাগিছাবোৰৰ পৰা লাভজনক ফল পাবৰ বাবে উপযুক্ত পৰিমাণত নিয়মিতভাৱে সাৰ প্ৰয়োগ কৰাটো নিতান্তই দৰকাৰ।

কমলা টেঙা গছত সাৰ গছৰ বয়স অনুসৰি প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। প্ৰথম বছৰ কমলা পুলি ৰুবৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা গাঁতটোত অলপমান পচন সাৰ মাটিৰ লগত মিহলাই পুলিটো ৰোপণ কৰিব লাগে। দ্বিতীয় বছৰৰ পৰা গছৰ বয়স অনুসৰি নিৰ্দ্ধাৰিত পৰিমাণৰ পচন সাৰ আৰু ৰাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। তলৰ তালিকাৰ গছৰ বয়স অনুযায়ী প্ৰতিজোপা গছত প্ৰয়োগ কৰিব লগা সাৰৰ

অনুমোদিত পৰিমাণ উল্লেখ কৰা হ'ল।

বয়স	পচন সাৰ	ইউৰীয়া	একক চুপাৰ ফচফেট	মি ডি ৰেট অৱ পটাছ
২য় বছৰ	৫ কিঃগ্ৰাঃ	১৫০ গ্ৰাম	১২০ গ্ৰাম	১০০ গ্ৰাম
৩য় বছৰ	১০ কিঃগ্ৰাঃ	৩০০ গ্ৰাম	২৪০ গ্ৰাম	২০০ গ্ৰাম
৪র্থ বছৰ	১৫ কিঃগ্ৰাঃ	৪৫০ গ্ৰাম	৩৬০ গ্ৰাম	৩০০ গ্ৰাম
৫ম বছৰ	২০ কিঃগ্ৰাঃ	৬০০ গ্ৰাম	৪৮০ গ্ৰাম	৪০০ গ্ৰাম
৬ষ্ঠ বছৰ পৰা	২৫ কিঃগ্ৰাঃ	৬০০ গ্ৰাম	৩০০ গ্ৰাম	৬০০ গ্ৰাম

ওপৰোক্ত সাৰ প্ৰয়োগৰ তালিকাৰ পৰা জানিব পাৰি যে কমলা টেঙা পুলি ৰোৱাৰ প্ৰথম বছৰত কোনো সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব নোলাগে। দ্বিতীয় বছৰত উল্লেখিত পৰিমাণৰ সাৰখিনি সন্মানে দুভাগ কৰি এভাগ ফেব্ৰুৱাৰী-মাৰ্চ (ফাগুন-চ'ত) মাহত আৰু আনটো ভাগ ছেপ্তেম্বৰ-অক্টোবৰ (আহিন-কাতি) মাহত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। সাৰখিনি পৰাপক্ষত তিনিভাগ কৰি মাজৰ বা দ্বিতীয় ভাগটো মে'-জুন (জেঠ-আহাৰ) মাহত প্ৰয়োগ কৰিলে সুফল পোৱা যায়। কমলা টেঙাৰ গছৰ গুৰিত সাৰ প্ৰয়োগৰ আগত ঘাঁহ-বন চিকুণাই ল'ব লাগে। গছৰ বয়স অনুসৰি গা-গছৰ পৰা ১৫-৪৫ ছেঃমিঃ আঁতৰেৰে আৰু গছজোপাৰ ডালে-পাতে আৱৰি থকা পৰিসীমাৰ ঠিক বাহিৰেদি কোৰ মাৰি লৈ চাৰিওকাষে নিৰ্দ্ধাৰিত পৰিমাণৰ সাৰ সমভাৱে ছটিয়াই পাতলকৈ কোৰেৰে মাটিৰ লগত মিহলাই দিব লাগে।

কমলাখেতিত অণুসাৰ বা সূক্ষ্মসাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা অতুলনীয়।

অণুসাৰ প্ৰয়োগে কমলা গছৰ অণুমাট্ৰিক পোষক মৌলৰ অভাৱ নিৰাময়ৰ অৰ্থে জিংক চালফেট (০.৪%), মেগনেছিয়াম চালফেট (০.২%), ক পাৰ চালফেট (০.৩%) মিহলাই প্ৰস্তুত কৰা মিশ্ৰণ বা বজাৰত উপলব্ধ মাল্টিপ্লেঞ্জ বা এণ্ড'মিন (০.২৫%), ৰ এভাগ বসন্তকালত নতুনকৈ কুঁহিপাত আৰু আনভাগ ফুলফুলাৰ পিছত জেঠ-আহাৰ মাহত ছটিয়াব লাগে। গতিকে দেখা গ'ল যে কমলা টেঙাৰ খেতিৰ পৰিচৰ্যাত সাৰ প্ৰয়োগৰ বিশেষ ভূমিকা আছে।

কমলা টেঙা বাগিছাত কৰিবলগীয়া অন্যান্য পৰিচৰ্যাসমূহ:

তলত উল্লেখিত ব্যৱস্থাসমূহ অনুসৰণ কৰি কমলা বাগিছাৰ উৎপাদনৰ পৰিমাণ বৃদ্ধিৰ লগতে কমলা টেঙাৰ সোৱাদ বৃদ্ধি কৰিব পাৰি।

◆ কমলা টেঙা বাগিছাত নিয়মিত বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগে। গ্লাইচেল বা আন বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণ কৰা দ্ৰব্য বাৰিষাকালত ২-৩ মাহৰ অন্তৰত স্প্ৰে' কৰি বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণ কৰি ৰাখিব লাগে।

◆ প্ৰতিজোপা গছে আৱৰি ৰখা মাটিৰ ওপৰত শুকান পাত, খেৰ বা শুকান বন-বাত বা বজাৰত উপলব্ধ ক'লা পলিথিনেৰে

ঢাকি দিলে বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণৰ লগতে মাটিৰ জীপ ধৰি ৰখাত সহায় কৰে।

◆ গছত ৰধুমলা বা শুকান ডাল দেখিলে সেইবোৰ কাটি আঁতৰাই বাগিছাৰ বাহিৰত জ্বলাই দিব লাগে।

◆ ডাল কাটোতে ব্যৱহাৰ কৰা দা, কৰত বা চিকিচিয়াবোৰ ছিড্ৰাম ইষ্ট্ৰা'ক্সাইড (১-২% শক্তিযুক্ত) মিশ্ৰণত ডুৱাই লৈ পুনৰ ব্যৱহাৰ কৰিলে বেমাৰ বিয়পোৱাত বাধাপ্ৰাপ্ত হ'ব।

◆ গছৰ বয়স অনুসৰি সঠিক সময়ত অনুমোদিত সাৰ আৰু পচন সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

◆ বাগিছাৰ গছবোৰত পোক বা বেমাৰৰ আক্ৰমণ দেখাৰ লগে লগে কীটনাশক বা ভেকুৰনাশক বা বেক্টেৰীয়ানাশক ঔষধ সঠিকভাৱে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

◆ অন্তৰীণী শস্যৰ খেতি কমলা পুলি ৰোৱাৰ পৰা তিনিবছৰ পাছত কৰিব নালাগে।

◆ উৎপাদনহীন কমলাৰ গছবোৰ উঠাইতাৰ ঠাইত নতুনকৈ কলিকলমৰ দ্বাৰা তৈয়াৰ কৰা পুলি ৰুব লাগে।

◆ খৰাং বতৰত বিশেষকৈ ডিচেম্বৰৰ পৰা ফেব্ৰুৱাৰী-মাৰ্চ মাহলৈ বা বৰষুণ দিয়ালৈকে ১৫-২০ দিনৰ অন্তৰে অন্তৰে বাগিছাত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

◆ মাটিৰ পৰা ২-৩ ফুটলৈ গা-গছত বছৰি দুবাৰ বৰডো' মিশ্ৰণৰ প্ৰলেপ দিলে পোক-পৰুৱা আৰু বেমাৰৰ আক্ৰমণৰ পৰা গছক ৰক্ষা কৰিব পাৰি।

ড° দৰদী প্ৰিয়ম দুৱৰা

পশুধন প্ৰতিপালনৰ এক জ্বলন্ত সমস্যা - ৰক্তপৰজীৱি

বৰ্তমান সময়ত বৰ্ণসংকৰণৰ সহায়ত উচ্চ উৎপাদন ক্ষমতা থকা পশুধনৰ সৈতে থলুৱা জাতৰ পশুধনৰ মিলনৰ দ্বাৰা উচ্চ উৎপাদনক্ষমতায়ুক্ত পোৱালি পোৱাটো সম্ভৱ হৈছে। ই অতিকৈ আশাশ্ৰিত কথা। কিন্তু পোহৰ বিলোৱা চাকিটিৰ তলতে এন্ধাৰে আৱৰি থকাৰ দৰে এই উৎপাদন বৃদ্ধি কৰা পদ্ধতিৰ লগতে আমি গম নোপোৱাকৈ বাঢ়ি আহিছে বিভিন্ন সংক্ৰমক ব্যাধি, পৰজীৱি আদিৰ সমস্যা। বিশেষকৈ একোখন ঠাইত আগতে কেতিয়াও দেখিবলৈ নোপোৱা কিছুমান পৰজীৱি নতুন নতুন ঠাইত প্ৰবেশ কৰিছে, অন্য ঠাইৰ পৰা আমদানি কৰা পশুধনৰ জৰিয়তে। ইয়াৰ লগতে নতুন নতুন ঠাইলৈ বিয়পিছে নতুন নতুন বেমাৰ বাহক বিভিন্ন কীট-পতংগ আদি - যিয়ে পৰজীৱিৰ প্ৰসাৰত সহায় কৰিছে। এই পৰজীৱিসমূহৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল বেবেছিয়া, থেইলেৰিয়া আৰু ট্ৰাইপেন'ছ'মা নামৰ তেজত থকা পৰজীৱি কেইবিধ যাক ৰক্তপৰজীৱি বুলিও জনা যায়।

আগতে খুব কম সংখ্যক ৰক্তপৰজীৱিহে আমাৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত পোৱা গৈছিল যদিও থেইলেৰিয়া আৰু

ট্ৰাইপেন'ছ'মাৰ কোনো অস্তিত্বই নাছিল। কিন্তু বৰ্তমান সময়ত অসমৰ চুকে কোণে এই পৰজীৱিবিধৰ অস্তিত্ব ধৰা পৰিছে। ই অতি ভয়াবহ ইংগিত বহন কৰিছে।

থেইলেৰিয়া, বেবেছিয়া আদি ৰক্তপৰজীৱিয়ে আমাৰ পশুধনৰ বিস্তৰ ক্ষতি কৰে, যাৰ প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱ পৰে পশুধনৰ স্বাস্থ্য আৰু উৎপাদনত। ৰক্ত পৰজীৱিয়ে পশুধনৰ তেজৰ লোহিত ৰক্তকণিকাবোৰ ধ্বংস কৰি পেলায়। ইয়াৰ ফলত আক্ৰান্ত পশুধনৰ দেহৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতাৰ দ্ৰুত অৱনতি ঘটে। উপযুক্ত চিকিৎসা সময়মতে পালে ৰোগ আৰোগ্য হয় যদিও পৰবৰ্তী সময়ছোৱাত ইয়াক অতি সহজে যিকোনো বেমাৰে আক্ৰান্ত কৰিব পাৰে অৰ্থাৎ ৰোগ প্ৰতিৰোধ কৰাৰ ক্ষমতা বহুত কমি যায়। গতিকে অৰ্থনৈতিক দিশৰ পৰা গো-পালকজনৰ ক্ষতি হয়। কিয়নো এই অধিক উৎপাদনক্ষম গৰু বা ম'হজনী ৰক্তপৰজীৱিৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হোৱাৰ লগে লগে হঠাতে গাখীৰৰ উৎপাদন কমি যায়, কৰ্মক্ষমতা কমি যায়, শাৰীৰিক বৃদ্ধি নোহোৱা হয়, ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা কমি যোৱাৰ ফলত বিভিন্ন বেমাৰে আক্ৰমণ কৰে

ফলত চিকিৎসাৰ বাবদহোৱা খৰচৰ পৰিমাণ বাঢ়ি যায় আৰু উপযুক্ত সময়ত চিকিৎসা নকৰিলে পশুটি মৃত্যুৰ মুখতো পৰিব পাৰে। গতিকে এনে ৰক্তপৰজীৱিৰ পৰা আমাৰ পশুধনক ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে এই ৰোগৰ বিষয়ে সবিশেষ জনাটো অতিকৈ প্ৰয়োজন।

এই ৰোগ কেনেকৈ বিয়পে?

গৰু-ম'হৰ গাত হোৱা এবিধ চিকৰাৰ দ্বাৰা এই ৰোগ সংক্ৰমিত হয়। একেখন পথাৰত চৰোতে অথবা অপৰিষ্কাৰ গোহালি বা গোহালিত ব্যৱহাৰ কৰা বস্তা, ঘাঁহ আদিৰ জৰিয়তে এই চিকৰাবোৰ এজনী গৰুৰ পৰা আন এজনীলৈ বিয়পে।

কোনবোৰ গৰু-ম'হ বেছিকৈ আক্ৰান্ত হয়?

উচ্চ উৎপাদনক্ষম বিদেশী জাত যেনে হলষ্টেইন, জাৰ্চি, চাহিৱাল আদিৰ লগতে বৰ্ষসংকৰ গৰু-ম'হৰ ক্ষেত্ৰত এই ৰোগ অধিক দেখা যায়। কম বয়সীয়া পোৱালিবোৰৰ সংক্ৰমণ হয় যদিও মাকৰ পৰা জন্মৰ পিছতেই পোৱা ডাঠ হালধীয়া কলষ্ট্ৰিম গাখীৰ (যাক ফ্লেভ বুলিও কোৱা হয়)ৰ দ্বাৰা যি ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা পোৱালিয়ে লাভ কৰে, সেয়াই পোৱালিবোৰক সংক্ৰমণ হোৱাৰ পাছতো ৰোগত আক্ৰান্ত হোৱাৰ পৰা ৰক্ষা কৰে। কিন্তু ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা অকণমান কম হোৱাৰ লগে লগে এই ৰোগৰ লক্ষণসমূহে পুনৰ দেখা দিয়ে। ইয়াৰ উপৰিও পশুধনটি শাৰীৰিকভাৱে দুৰ্বল হৈ থকাৰ সময়তো (প্ৰসৱৰ সময়ত বা অন্য বেমাৰ হৈ থকাৰ

সময়ত) এই ৰোগসমূহৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ অধিক হয়। ইয়াৰ বিপৰীতে আমাৰ থলুৱা জাতৰ পশুধনসমূহৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা তুলনামূলকভাৱে বেছি হোৱাৰ বাবে এই ৰোগ কম পৰিমাণেহে দেখা যায়।

এই ৰোগৰ লক্ষণসমূহক কি কি?

ৰক্তপৰজীৱি অৰ্থাৎ তেজত হোৱা পৰজীৱিবিলাকে তেজৰ লোহিত ৰক্তকণিকাবোৰ (যাক আৰ.বি.চি. নামেৰেও জনা যায়) ধ্বংস কৰি দিয়াৰ ফলত, দেহত তেজৰ পৰিমাণ কমি যায় আৰু ভিতৰি ভিতৰি ৰক্তহীনতা বা এনিমিয়াৰ সৃষ্টি হয়।

এই ৰোগৰ লক্ষণসমূহ হ'ল -

- ১) অত্যন্ত জ্বৰ (১০৪-১০৬° ফাৰেণহাইট পৰ্যন্ত)।
- ২) হঠাতে গাখীৰৰ উৎপাদন কমি যোৱা বা বন্ধ হৈ যোৱা।
- ৩) জন্তুটোৱে খাবলৈ এৰি দিয়ে।
- ৪) তেজ পনীয়া বা পাতল হৈ পৰাৰ ফলত ছাল শেতা হৈ পৰে।
- ৫) নাক আৰু চকুৰ পৰা পানী ওলাই থাকে।
- ৬) কেতিয়াবা চকু দুটা বাহিৰলৈ ওলাই অহাৰ দৰে হয়।
- ৭) অন্তত ঘাঁ হোৱাৰ ফলত কেতিয়াবা পনীয়া বা কেতিয়াবা তেজযুক্ত এঠালতীয়া শৌচ হয়।
- ৮) ছলৰ ঠিক তলতে থকা লিম্ফ গ্ৰন্থিবিলাক টেমুনা বান্ধি ফুলি উঠে।
- ৯) যদি জন্তুটো বেবেছিয়া নামৰ ৰক্তপৰজীৱিৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হয় তেন্তে

তেজৰ প্ৰস্ৰাৱ হয়, কিন্তু থেইলেৰিয়া নামৰ ৰক্তপৰজীৱিৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হ'লে প্ৰস্ৰাৱৰ ৰং ডাঠ হালধীয়া ৰঙৰ হয়।

১০) উশাহ-নিশাহৰ গতি খৰতকীয়া হয়।

১১) চিকিৎসাৰ অভাৱত জন্তুটো মৃত্যুৰ মুখতো পৰিব পাৰে।

যিহেতু এই ৰোগ অসম আৰু ইয়াৰ দাঁতিকাষৰীয়া ৰাজ্যসমূহৰ বাবে যথেষ্ট নতুন বুলিয়েই ক'ব পাৰি তথাপি এই ৰোগসমূহৰ দুশ্ৰুভাৱ কিন্তু সুদূৰ প্ৰসাৰী। সেয়ে এই ৰোগে যাতে আমাৰ

পশুধনক আক্ৰমণ কৰি আমাক অৰ্থনৈতিকভাৱে জৰুলা কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে সতৰ্ক দৃষ্টি ৰখা খুবই প্ৰয়োজন।

ইয়াৰ বাবে মনকৰিবলগীয়া কথা হ'ল -

১) যিহেতু এই ৰোগ চিকৰাৰ দ্বাৰা বিয়পে, গতিকে আমাৰ পশুধন সমূহত যাতে চিকৰা নালাগে তাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা ল'ব লাগে। তদুপৰি গোহালিৰ ভিতৰ আৰু চৌপাশ পৰিষ্কাৰ কৰি ৰখাটো খুব প্ৰয়োজনীয়।

২) আক্ৰান্ত ঠাইৰ পৰা অন্য ঠাইলৈ যোৱা আৰু আক্ৰান্ত ঠাইলৈ অন্য ঠাইৰ পৰা অহা পশুধনৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰিব লাগে।

৩) বিভিন্ন ধৰণৰ চাপ সৃষ্টি কৰিব পৰা পৰিবেশ যেনে যাতায়তৰ চাপ, গভাৱস্থাৰ চাপ, প্ৰসৱৰ সময়ৰ চাপ, অত্যধিক দুগ্ধ উৎপাদনৰ বাবে হোৱা চাপ, পুষ্টিৰ অভাৱত

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমত চাওক)

আমাৰ একাষাৰ

ভেঁকুৰনাশক আৰু ইয়াৰ
প্ৰতি ল'বলগীয়া সাৰধানতা

কৃষি ক্ষেত্ৰত ভেঁকুৰনাশক হৈছে এনে কিছুমান পদাৰ্থ যিবোৰ সাধাৰণতে শস্যৰ ভেঁকুৰ নিৰ্মূল কৰিবলৈ বা ভেঁকুৰ সংক্ৰমণ ৰোধ কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। প্ৰাকৃতিক বা কৃত্ৰিম এই দুই প্ৰকাৰৰ ভেঁকুৰনাশক বজাৰত উপলব্ধ। কৃত্ৰিম ভেঁকুৰনাশকবোৰ সাধাৰণতে উদ্যান শস্যৰ ভেঁকুৰজনিত ৰোগ নিৰ্মূল কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ক্ৰিয়াৰভিত্তিত ভেঁকুৰনাশক দুই প্ৰকাৰত বিভক্ত কৰা হয় - পদ্ধতিগত আৰু সংস্পৰ্শজনিত। ভেঁকুৰজনিত ৰোগৰ পৰা শস্যত হ'ব পৰা ৰোগৰ লক্ষণ সমূহ হ'ল - পাত হালধীয়া হোৱা, গছৰ গুৰি পচি যোৱা, পাতত দাগ হোৱা, পাতৰ গুৰি পচি যোৱা, পাতৰ ওপৰত বগা পাউদাৰ হোৱা আদি।

ভেঁকুৰজনিত ৰোগ হ'লে ভেঁকুৰনাশক স্প্ৰে কৰিব লাগে। কিয়নো ইয়াৰ পৰা খেতিডৰাত উৎপাদন বহু পৰিমাণে কমি যায়। যিহেতু ভেঁকুৰনাশক এটা কৃত্ৰিম উপাদান, গতিকে স্প্ৰে কৰাৰ সময়ত ইয়াৰ পৰা বহুতো সাৰধানতা অৱলম্বন কৰিব লাগে। নহ'লে ইয়াৰ দ্বাৰা মানুহৰ বহুতো ক্ষতি হয়।

ব্যৱহাৰ প্ৰক্ৰিয়া : পিঠিত লোৱা নেপচেৰ স্প্ৰেয়াৰ, শক্তিশালিত স্প্ৰেয়াৰ আৰু এচ পি এচটিপি শক্তিশালিত স্প্ৰেয়াৰ ইত্যাদি।

সাৰধানতা :

- ১) খাদ্য সামগ্ৰী, খাদ্য সামগ্ৰী ৰখা বাচন আৰু পশুৰ খাদ্যৰ পৰা আঁতৰত ৰাখিব লাগে।
- ২) মুখ, চকু আৰু শৰীৰৰ পৰা আঁতৰত ৰাখিব লাগে।
- ৩) স্প্ৰে কৰাৰ সময়ত পানীৰ কণিকা যাতে উশাহৰ লগত মুখত নোসোমায় তাৰ বাবে বতাহৰ দিশত স্প্ৰে কৰিব লাগে।
- ৪) স্প্ৰে কৰাৰ পিছত দুমিত কাপোৰ-কানীবোৰ ধোৱাৰ লগতে ভালদৰে গা ধুব লাগে।
- ৫) স্প্ৰে কৰি থকাৰ সময়ত ধূমপান, খাদ্য আৰু পানী খাব নালাগে।
- ৬) স্প্ৰে কৰাৰ সময়ত আৰু ঔষধ মিহলোৱা সময়ত সম্পূৰ্ণ সুৰক্ষিত কাপোৰ পিন্ধিব লাগে।

বিষৰ লক্ষণ : বমি, পেটৰ বিষ, দুৰ্বল, পেটখিলা বা সঘনাই পায়খানা লগা, উশাহ লওতে ডিঙিৰ নলী জ্বলা ইত্যাদি।

প্ৰাথমিক চিকিৎসা :

- ১) যদি ভিতৰত সোমায় তেন্তে ভালকৈ কুলি কুলি কৰি বমি কৰিব লাগে আৰু এইটো তেতিয়ালৈ কৰিব লাগে যেতিয়ালৈ ভিতৰত সোমোৱা পদাৰ্থ বা ভেঁকুৰনাশক ওলাই নাহে। যদিহে মানুহজন সংজ্ঞাহীন হয় তেন্তে এইটো কৰিব নালাগে।
- ২) যদিহে ছাল আৰু গাৰ কাপোৰ দুমিত হয় তেন্তে কাপোৰ খুলিব লাগে আৰু সংক্ৰমিত অংশ ভালদৰে চাবোনেৰে ধুই পেলাব লাগে।
- ৩) যদি চকু সংক্ৰমিত হয় তেন্তে চকুত বিশুদ্ধ পানী ১০-১৫ মিনিটৰ কাৰণে মাৰিব লাগে।
- ৪) যদি উশাহৰ লগত ভিতৰলৈ সোমায় তেন্তে ৰোগীক বিশুদ্ধ বতাহৰ পৰিবেশলৈ লৈ যাব লাগে।

বিষনাশক : এতিয়ালৈ কোনো নিৰ্দিষ্ট বিষনাশক ওলোৱা নাই, লক্ষণ অনুযায়ী ৰোগীক চিকিৎসা কৰাৰ লাগে।

খালি পেকেট পেলোৱা ঠাই :

- ১) ভেঁকুৰনাশক ব্যৱহাৰ কৰা মানুহৰ অথবা প্ৰস্তুত কৰোতাৰ এইটো কৰ্তব্য যে ব্যৱহাৰ কৰাৰ পিছত পেকেট বা বটল জনবসতি শূণ্য ঠাইত মাটিৰ তলত ভাঙি পুতি পেলাব লাগে। ব্যৱহাৰ কৰা স্প্ৰে মেচিন ভালকৈ ধুব লাগে।
- ২) ভেঁকুৰনাশক ব্যৱহাৰ কৰা সামগ্ৰী, বটল যাতে দ্বিতীয়বাৰ ব্যৱহাৰ নহয়, তাৰ বাবে বাহিৰত পেলাব নালাগে।
- ৩) পেকেটবোৰ জলশূণ্য ঠাইত পেলাব লাগে আৰু ভেঁকুৰনাশক ব্যৱহাৰ কৰা বাচন ধুওতে যাতে খোৱা পানী প্ৰদূষিত নহয় তাৰ বাবে লক্ষ্য ৰাখিব লাগে।

ভেঁকুৰনাশক সংৰক্ষণৰ চৰ্ত :

- ১) ভেঁকুৰনাশক পেকেটবোৰ প্ৰকাৰ আৰু পৰিমাণ অনুযায়ী বেলেগ কোঠালী বা আলমিৰাত ৰাখিব লাগে য'ত খোৱা সামগ্ৰী ৰখা নহয়। খোৱা বা শোৱা কোঠালীৰ পৰা যাতে দূৰত থাকে তাৰ প্ৰতি গুৰুত্ব দিব লাগে আৰু তলা-চাবি বেলেগ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।
- ২) ভেঁকুৰনাশক ৰখা ঘৰটো যাতে শুকান, ওখ আৰু বতাহ সোমাব পৰা হয় তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। কিন্তু বতাহত যাতে সংক্ৰমণ নহয় এইটো গুৰুত্ব দিব লাগে।

কংকু ডেকা, সুনীল কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৫ মাঘৰ পৰা ১৫ ফাগুন, ১৯৪৫ শক

পথাৰ শস্য

ৰোৱা আৰু ধান

উন্নত জাত : লাচিত, চিলাৰায় আৰু গোপীনাথ। বানপানী আক্ৰান্ত অঞ্চলত লুইত আৰু কপিলী আগতীয়াকৈ চপাব পৰা কম দিনীয়া জাত।

১। এবিঘাৰ বাবে ১.২৫ মিঃ বহল আৰু ১০ মিঃ দীঘল আঠখন কঠীয়াতলী প্ৰস্তুত কৰিব লাগে। তেনে জোখৰ এখন কঠীয়াতলীৰ বাবে ৬৫০ গ্ৰামৰ পৰা ১০০০ গ্ৰাম বীজৰ প্ৰয়োজন।

২। প্ৰতিখন কঠীয়া তলীত ২০ - ৩০ কিলোগ্ৰাম গোবৰ নাইবা পচন সাৰ, ৮০ গ্ৰাম ইউৰীয়া, ৮০ গ্ৰাম একক চূপাৰ ফচফেট আৰু ৪০ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাচ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

৩। পুলিবোৰ সোনকালে বাঢ়িবৰ বাবে হৈ দিয়া প্লাষ্টিকৰ 'টানেল' দি প্ৰতি ছিটা কঠীয়া তলী ঢাকি থব পাৰিলে কঠীয়া ৰবৰ সময় ৫-৬ দিন আগুৱাই দিব পাৰি।

৪। মাটি তৈয়াৰ কৰোতেই বিঘাই প্ৰতি এক টনকৈ গোবৰ নাইবা পচন সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব।

৫। শেষৰ বাৰ বোকা কৰাৰ সময়ত ৪ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া, ১৮ কিঃ গ্ৰাম চূপাৰ ফচফেট আৰু ৪ কিঃ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাচ মাটিৰ লগত মিহলাই দিব।

৬। ওখ জাতৰ ধানৰ ক্ষেত্ৰত সাৰৰ পৰিমাণ আধালৈ কমাই দিব।

সিঁচা আৰু

১। অসমৰ কৃষি জলবায়ু মণ্ডল অনুসৰি সিঁচা আৰু ধানৰ জাত বেলেগ বেলেগ। কৃষক সকলে নিজ নিজ অঞ্চলৰ অনুমোদিত জাত বিলাক স্থানীয় কৃষি সম্প্ৰসাৰণ কৰ্মীৰ পৰা জানি লব।

২। মাটি তৈয়াৰ কৰোতেই বিঘাই প্ৰতি ১৫ কুইণ্টল গোবৰ বা পচন সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব।

৩। শেষৰ বাৰ মাটি চহাওতে প্ৰতি বিঘা মাটিত ১৮ কিঃ গ্ৰাম হিচাবে চূপাৰ ফচফেট প্ৰয়োগ কৰিব।

৪। বীজ অঙ্কুৰণৰ ১৫-২৫ দিনৰ ভিতৰত নাইবা প্ৰথমবাৰ বন-বাত নিৰোৱাৰ পিচত ৬ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া আৰু ৪ কিঃ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাচ শাৰীৰ মাজত ছতিয়াই টপড্ৰেছিং হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব।

৫। পুনৰ ৬ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া বীজ অঙ্কুৰণৰ ৪৫ - ৫০ দিনৰ পিচত নাইবা দ্বিতীয়বাৰ বন নিৰোৱাৰ সময়ত টপড্ৰেছিং হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব।

৬। ওখ জাতৰ আৰু ধানৰ ক্ষেত্ৰত উল্লেখিত সাৰৰ আধা অংশ ব্যৱহাৰ কৰিব।

৭। ফাগুনৰ প্ৰথম সপ্তাহটো বীজ সিঁচাৰ উত্তম সময়।

৮। ২০ চেঃ মিঃ ব্যৱধানত শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত বীজ সিঁচিব। এবিঘা মাটিত সিঁচিবৰ বাবে ১০ কিঃ গ্ৰাম বীজৰ প্ৰয়োজন।

মুঢ়া কুঁহিয়াৰ :

১। কুঁহিয়াৰ কটাৰ পিচত তলিডৰা ভালদৰে পৰিষ্কাৰ কৰি কোৰেৰে ভেটি বিলাক ভাঙি দিব লাগে। শাৰীৰ মাজৰ খালি ঠাই বিলাকত গঁজালি মেলা নতুন আগ ৰুই পূৰ কৰি দিব।

২। ভেটিবিলাক ভঙাৰ পিচতে গোবৰ নাইবা পচন সাৰ মুঢ়াবিলাকত প্ৰয়োগ কৰিব। ইয়াৰ পিচতে প্ৰতি বিঘা তলীত ৪৫ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া, ৬০ কিঃ গ্ৰাম একক চূপাৰ ফচফেট আৰু ১৫ কিঃ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাচ এবাৰত নাইবা ৬০ দিনৰ ভিতৰত দুবাৰ টপড্ৰেছিং হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব।

৩। অল্পমুঢ়া মাটি হ'লে এবিঘা মাটিত ২.০ - ২.৫ কুইণ্টল চূপাৰ গুটি সিঁচাৰ পোন্ধৰ দিন আগতে মাটি প্ৰস্তুত কৰোতে মাটিত প্ৰয়োগ কৰি অল্পতা কমাই ল'ব।

৪। বীজখিনি সিঁচাৰ আগতে পৰিষ্কাৰ পানীত ধুই ৪/৫ ঘণ্টামান তিয়াই ৰাখিব। ইয়াৰ পিচত ১৫০ গ্ৰাম ৰাইজ'বিয়াম জীৱাণু সাৰ প্ৰতি ৩ কিঃ গ্ৰাম বীজৰ লগত ভালদৰে মিহলাই এঘণ্টামান সময় ছাঁত শুকাবলৈ দিব। বীজ সিঁচাৰ আগতে এবিঘা তলীত ৪.৫ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া আৰু ৩০ কিঃ গ্ৰাম একক চূপাৰ ফচফেট একেলগে ছতিয়াই মাটিৰ লগত মিলাই ল'ব। এতিয়া তলীডৰাত ৩০ চেঃ মিঃ দূৰত্বত ৫ চেঃ মিঃ দূৰত্বত একোটা লোৰ কৰি তাতে সমানে বীজ সিঁচি মাটিৰে ঢাকি দিব।

৫। অসমৰ জলবায়ুৰ উপযোগী গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ড মাহৰ জাত কেইটা হ'ল - কে-৮৫১ আৰু প্ৰতাপ। মাটি মাহৰ জাত কেইটা হ'ল - পণ্ট ইউ ১৯, এচ বি চি ৪০।

৬। এবিঘা মাটিত শাৰী বদ্ধভাৱে সিঁচিবলৈ মণ্ডমাহৰ ২.৫-৩.০ কিঃ গ্ৰাম আৰু মাটি মাহৰ ৩.০ - ৩.৫ কিঃ গ্ৰাম বীজৰ আৱশ্যক। ছতিয়াই সিঁচিবলৈ হ'লে উভয়ৰ ক্ষেত্ৰত আধা কিঃ গ্ৰাম বীজ সৰহকৈ লোৱা উচিত।

৭। অল্পমুঢ়া মাটি হ'লে এবিঘা মাটিত ২.০ - ২.৫ কুইণ্টল চূপাৰ গুটি সিঁচাৰ পোন্ধৰ দিন আগতে মাটি প্ৰস্তুত কৰোতে মাটিত প্ৰয়োগ কৰি অল্পতা কমাই ল'ব।

৮। বীজখিনি সিঁচাৰ আগতে পৰিষ্কাৰ পানীত ধুই ৪/৫ ঘণ্টামান তিয়াই ৰাখিব। ইয়াৰ পিচত ১৫০ গ্ৰাম ৰাইজ'বিয়াম জীৱাণু সাৰ প্ৰতি ৩ কিঃ গ্ৰাম বীজৰ লগত ভালদৰে মিহলাই এঘণ্টামান সময় ছাঁত শুকাবলৈ দিব। বীজ সিঁচাৰ আগতে এবিঘা তলীত ৪.৫ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া আৰু ৩০ কিঃ গ্ৰাম একক চূপাৰ ফচফেট একেলগে ছতিয়াই মাটিৰ লগত মিলাই ল'ব। এতিয়া তলীডৰাত ৩০ চেঃ মিঃ দূৰত্বত ৫ চেঃ মিঃ দূৰত্বত একোটা লোৰ কৰি তাতে সমানে বীজ সিঁচি মাটিৰে ঢাকি দিব।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

শীতকাল অহাৰ লগে লগে বায়ু মণ্ডলৰ উষ্ণতা কমিবলৈ ধৰে, বায়ু মণ্ডল চোঁচ হয়, ৰাতি নিয়ৰ পৰিবলৈ ধৰে আৰু শেহ ৰাতিৰ পৰা ৰাতিপুৱালৈ কুঁৱলী পৰে। এই সময়ত বৰষুণ নোহোৱাৰ বাবে মাটিৰ জীপ নাইকীয়া হয়, মাটি শুকান আৰু টান হয়। এনে অৱস্থাত গছৰ বৃদ্ধি কমি যায়, ফুল নুফুলে আৰু ফল নধৰে বা ফুল ফুলিবলৈকো বহুত সময় লয় আৰু ফলবিলাক বৰ লাহে লাহে বাঢ়ে। কিন্তু ফল-মূল শস্যৰ ক্ষেত্ৰত গছত প্ৰায় ফুল নুফুলেই, বেছিভাগ ফল-মূল গছৰ পাত বিলাক সৰি পৰে গছবোৰ লঠগ্ৰ হয় আৰু গছজোপাই এইপ্ৰতিকূল অৱস্থাত সোমাই কোনো মতে জীয়াই থাকে। আম, লিচু, কঠাল আদি চিৰ সেউজীয়া ফল-মূল গছবোৰৰ যদিও শীতকালত পাত সৰি নপৰে তথাপি ইহঁতৰ শৰীৰৰ প্ৰক্ৰিয়াবোৰ বৰ লাহে লাহে চলি থাকে। গতিকে এনে প্ৰতিকূল অৱস্থাত ফল-মূল গছৰ কেনেদৰে প্ৰতিপালন কৰিব লাগে তাকে আলোচনা কৰিম।

কল : কল গছৰ গুৰিত ১০/১২ দিনৰ মূৰে মূৰে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে কল গছৰ গুৰিত ধানৰ নৰা বা খেৰ আদি জাপি দিব লাগে। কলডিল ওলোৱা গছত কাষত এটা মাত্ৰ পোখা পুলি ৰাখি বাকীবোৰ আঁৰাই দিব পাৰিলে ভাল। কলৰ ঠোকটো মৰাপাটৰ ছটি বা কলৰ শুকান পাতেৰে মেৰিয়াই ৰাখিব লাগে, যাতে বায়ুমণ্ডলৰ কম উষ্ণতাই কলৰ ঠোকটো বঢ়াত বাধা নিদিয়ে। এই সময়ত গছত পানীৰ পৰিমাণ বাঢ়ি যোৱাৰ বাবে সাধাৰণতে গছৰ পাত পুটুৱাবোৰ কাটিব নেলাগে।

নাৰিকল : নাৰিকল গছৰ গুৰি ভালদৰে ভিজি যোৱাকৈ প্ৰতি ১০/১২ দিনৰ ব্যৱধানত এবাৰকৈ পানী দিব লাগে। মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে পানী যোগান ধৰাৰ পাচত গছৰ চাৰিওফালে মাটিত ধান খেৰ, গছৰ শুকান পাত বা মেটেকা জাপি দিয়ক। গছৰ গুৰিত সৰহ পৰিমাণে পচন সাৰ বা শুকান গোবৰ প্ৰয়োগ কৰিলে মাটিয়ে পানী ধৰি ৰখাত সহায় হয়। নতুনকৈ ৰোৱা সৰু পুলিবিলাকৰ গুৰিত পচন সাৰ দি মাটি জাপি দিয়ক। পুলিৰ মাজৰ খালি অংশত অস্ত্ৰলী শস্য হিচাবে নানা তৰহৰ শাক-পাচলিৰ খেতি কৰক। লাগনি গছৰ পৰা শুকান বা পুৰ্ণ নাৰিকলবোৰ পৰি আনক। গছৰ আগ অংশত থকা শুকান পাতবোৰ বা শুকান ঠোকৰ বখলাবোৰ বা ঠোকৰোৰ কাটি

তাকে আলোচনা কৰিম।

কল : কল গছৰ গুৰিত ১০/১২ দিনৰ মূৰে মূৰে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে কল গছৰ গুৰিত ধানৰ নৰা বা খেৰ আদি জাপি দিব লাগে। কলডিল ওলোৱা গছত কাষত এটা মাত্ৰ পোখা পুলি ৰাখি বাকীবোৰ আঁৰাই দিব পাৰিলে ভাল। কলৰ ঠোকটো মৰাপাটৰ ছটি বা কলৰ শুকান পাতেৰে মেৰিয়াই ৰাখিব লাগে, যাতে বায়ুমণ্ডলৰ কম উষ্ণতাই কলৰ ঠোকটো বঢ়াত বাধা নিদিয়ে। এই সময়ত গছত পানীৰ পৰিমাণ বাঢ়ি যোৱাৰ বাবে সাধাৰণতে গছৰ পাত পুটুৱাবোৰ কাটিব নেলাগে।

নাৰিকল : নাৰিকল গছৰ গুৰি ভালদৰে ভিজি যোৱাকৈ প্ৰতি ১০/১২ দিনৰ ব্যৱধানত এবাৰকৈ পানী দিব লাগে। মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে পানী যোগান ধৰাৰ পাচত গছৰ চাৰিওফালে মাটিত ধান খেৰ, গছৰ শুকান পাত বা মেটেকা জাপি দিয়ক। গছৰ গুৰিত সৰহ পৰিমাণে পচন সাৰ বা শুকান গোবৰ প্ৰয়োগ কৰিলে মাটিয়ে পানী ধৰি ৰখাত সহায় হয়। নতুনকৈ ৰোৱা সৰু পুলিবিলাকৰ গুৰিত পচন সাৰ দি মাটি জাপি দিয়ক। পুলিৰ মাজৰ খালি অংশত অস্ত্ৰলী শস্য হিচাবে নানা তৰহৰ শাক-পাচলিৰ খেতি কৰক। লাগনি গছৰ পৰা শুকান বা পুৰ্ণ নাৰিকলবোৰ পৰি আনক। গছৰ আগ অংশত থকা শুকান পাতবোৰ বা শুকান ঠোকৰ বখলাবোৰ বা ঠোকৰোৰ কাটি

(৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

উদ্যান শস্য

আতঁৰাই আনক। গছৰ গুৰি অংশ পৰিষ্কাৰ কৰি মাটিৰ পৰা ৩-৪ ফুট ওপৰলৈ গা-গছত এটা চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

তামোল : তামোলবাৰীত প্ৰতি ১৫ দিনৰ অন্তৰত এবাৰ পানী যোগান ধৰিব লাগে। তামোলবাৰীৰ পৰা শুকান পাতবোৰ আতঁৰাই বাৰিখন পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক। মাজৰ ঠাইখিনিৰ পৰা বন-বাতবোৰ আতঁৰাই গছৰ গুৰিত পচন সাৰ বা গোবৰ সাৰ দি মাটি চপাই দিয়ক। নতুনকৈ ৰোৱা পুলিবিলাকৰ গুৰিত গোবৰ সাৰ দি মাটি চপাই দিয়ক। তামোল নলগা সৰু বাৰীৰ মাজৰ খালী অংশত কোৰ মাৰি জলকীয়া, বেজেনা, বিলাহী আদিৰ খেতি কৰক। গছৰ গুৰিত ৩ ফুট অংশ নাৰিকল গছত দিয়াৰ দৰে চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

মাটি কঠাল : মাটি কঠালৰ বাৰীত আৱতৰীয়াকৈ হোৱা পকা ফলবোৰ চপাই আনিব লাগে। মুঢ়া শস্যৰ গুৰিত পাতলীয়াকৈ মাটি চপাওক। তেনেবোৰ গছত এটামাৰ পোখা পুলি ৰাখি বাকীবোৰ পুলি উঠাই বেলেগে ৰোপন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে নাইবা বহাগ-জেঠ মাহত ততালিকৈ ৰোপন কৰিব পৰাকৈ জীপ থকা মাটিত এটা এটাকৈ গোটাই থওক, যাতে পোখা পুলিবোৰত শিপা ওলায়। শীতকালত কেতিয়াবা অহা বৰষুণৰ পাচত ছেগ বুজি মাটি কঠালৰ বাৰীত দুটা শাৰীৰ মাজৰ খালি অংশত ধানৰ তুঁহ পাতলীয়াকৈ জাপি দিব পাৰিলে বৰষুণৰ পাচত বহুত দিনলৈ মাটিত জীপ থাকে। নতুনকৈ বাৰী পাতিবৰ মন থাকিলে ওখ চানেকীয়া মাটি বাছনি কৰি হাল-কোৰ মৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে।

নেমুটেঙা : নেমুগছৰ শুকান, বেমাৰে আক্ৰমণ কৰা বা বেছি বয়সৰ ডালবোৰ গুৰিতে কাটি আতঁৰাই দিব লাগে। গছত ফলৰ সংখ্যা বঢ়াই উৎপাদন বঢ়াবলৈ হ'লে গছৰ ওপৰৰ ৩০ চেঃমিঃ বা ১ ফুট অংশ ডাল সমান জোখত এতিয়াই কাটি দিয়ক। গছৰ গুৰিৰ মাটিত যাতে জীপ থাকে তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। গছত থকা পুৰঠ ফলবোৰ চপাই আনক। গছত আক্ৰমণ কৰা পোক বা বেমাৰৰ বাবে নিবাৰণৰ ব্যৱস্থা কৰক। গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ আতঁৰাই গুৰিত ২-৩ ফুট ওপৰলৈ এটা চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

সুমথিৰা টেঙা : গছৰ পৰা পকা ফলবোৰ চপাই আনক। ফল চপোৱাৰ সময়ত গছৰ শুকান বা বেমাৰে আক্ৰমণ কৰা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। ফল চপোৱা শেষ হ'লে টেঙা বাৰীখনত জীপ ৰাখিবৰ বাবে এবাৰ পানীৰ ব্যৱস্থা কৰক। গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ আতঁৰাই গা-গছত ২-৩ ফুট ওপৰলৈ এটা চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক। নতুনকৈ যদি কমলাৰ বাৰী পাতিব খুজিছে তেন্তে সহজে পানী ওলাই যাব

পৰা ব'দঘাই ওখ সাৰুৱা মাটি বাছনি কৰি হাল-কোৰ মৰাৰ ব্যৱস্থা কৰক। পুৰণি বাৰীৰ পৰা অপ্রয়োজনীয় গছবোৰ উঠাই দিয়ক। গছত আক্ৰমণ কৰা পোক বা বেমাৰৰ বাবে নিবাৰণৰ ব্যৱস্থা কৰক।

অমিতা : বাৰিষা ৰোপন কৰা অমিতা গছত যদি ফুল ওলাই লিংগ নিৰ্ণয় কৰিব পৰা অৱস্থা হৈছে তেন্তে ভিন্নবাহী অমিতা সঁচৰ ক্ষেত্ৰত মতা গছবোৰ কাটি মাত্ৰ স্ত্ৰী পুষ্প গছবোৰ ৰাখক। অৱশ্যে প্ৰতি ১০ জোপা স্ত্ৰী পুষ্প গছৰ মাজত এজোপা পুং পুষ্পৰ গছ ৰাখিব লাগে। মাথোন স্ত্ৰী পুষ্প বাহক সঁচৰ গছৰ ক্ষেত্ৰত এই নিয়ম সাধাৰণতে প্ৰযোজ্য নহয়। ফলৰ আকাৰ ডাঙৰ আৰু উন্নত মানদণ্ডৰ বাবে লাগনি গছত থকা মাজৰ সৰু সৰু ফলবোৰ চিঙি পাতল কৰি দিব লাগে।

মধুৰি আম : ফল নধৰা আৰু আগৰ পৰা শুকাই অহা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। এবাৰো ফুল নুফুলা থিয় ডালবোৰ মাটিলৈ হাওলাই আনি বেকাকৈ ৰাখক। গছৰ তলৰ পৰা বন-বাতবোৰ চিকুগাই এবাৰ পাতলীয়াকৈ কোৰ মাৰি দিয়ক। গা-গছৰ গুৰি অংশৰ ২-৩ ফুট ওপৰলৈ চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস

(অৱসৰী অধ্যাপক, অঃকৃঃবিঃ)

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

জৈৱিক কৃষিৰ বাবে**ৰাজহুৱা-ব্যক্তিগত ...**

লিমিটেডৰ সৈতে সহযোগিতাৰ তাৎপৰ্যৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। গ্ৰীণহেন্ৰচন বায়'টেক প্ৰাইভেট নিমিটেড, পুনে আৰু অংশীদাৰ কোম্পানীটোৰ সঞ্চালক ড° এম ডি দেশপাণ্ডেইগ্ৰহণ কৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকাক ধনবাদজ্ঞপন কৰি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষার্থীসকলক এই কৰ্মশালাখনে কৃষি প্ৰযুক্তি খণ্ডত সফল উদ্যোগী হ'বলৈ প্ৰয়োজনীয় দক্ষতা আৰু জ্ঞানেৰে সজ্জিত কৰিব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰে। এই কৰ্মশালাখনত মহাৰাষ্ট্ৰৰ কেইবাটাও আগশাৰীৰ উদ্যোগী বৃজবুজৰ চুক্তিপত্ৰত স্বাক্ষৰ কৰে। কৰ্মশালাৰ প্ৰাৰম্ভিক দুদিন অংশগ্ৰহণকাৰীসকলৰ এনচিএল, এআৰআই, আৰু বিএআই এফ, কেনবায়'ছিছ, কুমাৰ বায়'টেক আৰু গ্ৰীণহেন্ৰচন বায়'টেকৰ দৰে উদ্যোগসমূহ ভ্ৰমণ কৰোৱাই শেহতীয়া কৃষি প্ৰযুক্তি আৰু পদ্ধতিৰ ওপৰত শিক্ষা দিয়া হয়। এই কাৰ্যসূচীৰ অংশ হিচাপে ৩ জানুৱাৰীত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই পাঁচটা ভিন্ন উদ্যোগ পৰিদৰ্শন কৰে। এই কৰ্মশালাখনে, জ্ঞান বিনিময়, আৰু বহনক্ষম কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত ভৱিষ্যতৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সৱলীকৰণৰ দিশে আগুৱাই নি উদ্ভাৱনৰ দিশত সহায় কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

দূৰ সংবেদন বিষয়ক প্ৰশিক্ষণৰ সামৰণি

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভূমি বিজ্ঞান বিভাগৰ উদ্যোগত 'দূৰ-সংবেদন আৰু ভৌগোলিক তথ্য পদ্ধতি' বিষয়ক এটা প্ৰশিক্ষণ অনুষ্ঠিত হৈ যায়। ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি উচ্চ শিক্ষা প্ৰকল্পৰ সৌজন্যত ২৭-৩০ ডিচেম্বৰলৈ অনুষ্ঠিত প্ৰশিক্ষণটোত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৬০ গৰাকী প্ৰশিক্ষার্থীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰে। ভূমি বিজ্ঞান বিভাগৰ (১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষা ..

মাধ্যমেৰে অনুষ্ঠিত কৰাৰ লগতে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত খানাপাৰা চৌহদৰ চাদত ব্যৱহাৰিক প্ৰশিক্ষণ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। প্ৰশিক্ষার্থীসকলৰ বাবে উদ্যান শস্য গৱেষণা, কাঁহিকুছি আৰু কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, কামৰূপলৈ শিক্ষামূলক ভ্ৰমণৰ আয়োজন কৰা হয়। প্ৰমাণ-পত্ৰ বিতৰণ অনুষ্ঠানত মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষাৰ সঞ্চালক ড° ৰমণীকান্ত ঠাকুৰীয়াই আদৰণী ভাষণেৰে কাৰ্যসূচীৰ শুভাৰম্ভ কৰে আৰু শিক্ষার্থীসকলক প্ৰশিক্ষণৰ জ্ঞানেৰে চাদত বিভিন্ন খেতি কৰাৰ বাবে আহ্বান জনায়।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

দক্ষতা বিকাশৰ প্ৰশিক্ষণ

শৰ্মাই অংশগ্ৰহণ কৰে। পাঠ্যক্ৰমৰ সমন্বয়ক ড° মানসী দাস পুৰকায়স্থই প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীৰ উদ্দেশ্য আৰু এই দিশত গ্ৰহণ কৰা নিৰ্ধাৰিত কাৰ্যসূচীৰ বিষয়ে অৱগত কৰে। পাঁচদিনীয়া প্ৰশিক্ষণটোত ৮ টা শাখাত টেঙামৰা, মিঠাআলু, উটেঙা, বিশেষ তেলপাঠা আদিৰ বিষয়ত আমন্ত্ৰিত অতিথি হিচাবে উদ্যোগী অৰিন্দম শইকীয়া, বেজিয়া বহমান, প্ৰাঞ্জল মেধিয়ে বিশেষভাৱে প্ৰশিক্ষণ প্ৰদান কৰে। প্ৰশিক্ষণৰ সামৰণি অনুষ্ঠানত উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগৰ মূৰব্বী ড° উৎপল কটকী, অনন্ত শইকীয়া, ড° প্ৰীতম কুমাৰ বৰঠাকুৰ আৰু দীপা বি ফুকনেও অংশগ্ৰহণ কৰে।

(১ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমৰ পৰা)

কৃষি সামগ্ৰী ব্যৱসায়ীৰ ...

খাগৰিজান উন্নয়ন খণ্ডৰ খণ্ড প্ৰকল্প প্ৰবন্ধক পৰন কুমাৰ বৰদলৈয়ে অংশগ্ৰহণ কৰি নিজ নিজ বক্তব্য ৰাখে। উল্লেখযোগ্য যে জিলাখনৰ উন্নয়ন আয়ুক্ত গুণজিৎ কাশ্যপ উপস্থিত থকা শুভাৰম্ভণি অনুষ্ঠানত অনলাইন মাধ্যমেৰে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগে প্ৰশিক্ষার্থীসকলক সন্মোহন কৰে। বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞ দ্বিপেন চন্দ্ৰ নাথে আঁত ধৰা সভাখনত কেন্দ্ৰটোৰ সমূহ বিষয়া-কৰ্মচাৰী উপস্থিত থকাৰ লগতে প্ৰশিক্ষার্থীসকলক মানপত্ৰ বিতৰণ কৰা হয়।

মূৰব্বী অধ্যাপক ড° দিলীপ কুমাৰ পাটগিৰীয়ে আদৰণী ভাষণ দিয়া প্ৰশিক্ষণটো উদ্বোধন কৰে কৃষি বিজ্ঞান গুৰু ড° জয়ন্ত ডেকাই। 'নাহেপ'ৰ সমন্বয়ক ড° কিশোৰ কুমাৰ শৰ্মাই বৰ্তমানৰ তথ্য-প্ৰযুক্তিৰ যুগত দূৰ সংবেদন আৰু ভৌগোলিক তথ্য পদ্ধতিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰে। অনুষ্ঠানত ৰাষ্ট্ৰীয় মাটি জৰীপ আৰু ভূমি ব্যৱহাৰ পৰিকল্পনা সংস্থাৰ মূৰব্বী ড° উদয়শংকৰ শইকীয়াই দূৰ সংবেদনৰ ইতিহাস আৰু কৃষিক্ষেত্ৰত দূৰ সংবেদন পদ্ধতিৰ ভিন ভিন প্ৰয়োগৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰে। অধ্যাপক ড° বিপুল ডেকাৰ সঞ্চালনাত আৰু ভূমি বিজ্ঞান বিভাগৰ সহকাৰী অধ্যাপিকা ড° মৰমী দত্তে তত্ত্বাৱধানত অনুষ্ঠিত প্ৰশিক্ষণটোত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞানীৰ লগতে উল্ৰ-পূব মহাকাশ গৱেষণা সংস্থাৰ বিজ্ঞানী প্ৰতিভা ঠাকুৰীয়া, ৰাষ্ট্ৰীয় মাটি জৰীপ আৰু ভূমি ব্যৱহাৰ পৰিকল্পনা সংস্থাৰ বিজ্ঞানী কে কে মৌৰ্য, আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ধান গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠান, অসমৰ প্ৰকল্প বিজ্ঞানী দেবব্ৰত গগৈকে ধৰি কেইবাজনো সমল ব্যক্তিয়ে প্ৰশিক্ষার্থীসকলক দূৰ সংবেদন আৰু ভৌগোলিক তথ্য পদ্ধতিৰ ব্যৱহাৰিক শিক্ষা দিয়ে। প্ৰশিক্ষণৰ শেষত প্ৰশিক্ষার্থীসকলক মানপত্ৰ প্ৰদান কৰা হয়।

(১ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমৰ পৰা)

কৃষক মেলা আৰু কৃষি ...

সঞ্চালক ড° সঞ্জয় চেতিয়া, সহযোগী সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ, টায়ক ৰাজহ চক্ৰৰ চক্ৰ বিষয়া বেদান্ত বৰুৱা, জিলা উদ্যোগ আৰু বাণিজ্য কেন্দ্ৰৰ সহকাৰী প্ৰবন্ধক উপস্থিত থাকি বক্তব্য আগবঢ়ায়। ইয়াৰ উপৰিও অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কেইবাটাও বিভাগৰ মূৰব্বী, মুখ্য বিজ্ঞানী, বিজ্ঞানী, শিৱসাগৰ আৰু গোলাঘাট কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মূৰব্বীৰ লগতে বিজ্ঞানীসকল, জিলাখনৰ বিভিন্ন বিভাগৰ বিষয়ববীয়া সকল, বিভিন্ন কোম্পানী, কৃষক উৎপাদক সংস্থা, আত্মসহায়ক গোটৰ সদস্য আৰু বিষয়ববীয়া সকলৰ লগতে ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত স্বীকৃতি লাভ কৰা কৃষক সুমন্ত বৰুৱা, বৰ্ণালী বৰুৱা, মুনমী শইকীয়া, যোৰহাট আৰু মাজুলী জিলাৰ প্ৰায় ৭০০ কৃষকে অংশগ্ৰহণ কৰে। এই অনুষ্ঠানতে যোৰহাট আৰু মাজুলী জিলাৰ ১৩ জন প্ৰগতিশীল কৃষক আৰু কৃষি সংগঠকক সম্বৰ্দ্ধনা জনোৱা হয়। অনুষ্ঠানত বিশিষ্ট অতিথিসকলৰ দ্বাৰা এখনি কাৰিকৰী বুলেটিন উন্মোচন কৰা হয়। কেন্দ্ৰটোৰ ৰূপজ্যোতি চুতীয়াই আঁত ধৰা

অনুষ্ঠানটিত ড° প্ৰভাত বৰুৱাৰ শলাগৰ শৰাইৰে সামৰণি মৰা হয়।

এই অনুষ্ঠানৰ লগত সংগতি ৰাখি আয়োজন কৰা কৃষি প্ৰযুক্তি প্ৰদৰ্শনীৰ দ্বাৰা উন্মোচন কৰে বিধায়ক ৰূপজ্যোতি কুৰ্মীয়ে। প্ৰদৰ্শনীত ২২ টা অনুষ্ঠানে অংশগ্ৰহণ কৰে আৰু ইয়াৰ ভিতৰত উদ্যান শস্য বিভাগ, জেনন ফাৰ্ম টেক প্ৰাঃ লিঃ আৰু তিতাবৰ পাট মুগা কৃষক উৎপাদক কোম্পানীয়ে স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। কেন্দ্ৰটোৰ শস্য বিজ্ঞান বিভাগৰ বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞ ড° সমীৰণ ভট্টাচাৰ্যৰ পৰিচালনাত এখনি কৃষক-বিজ্ঞানীৰ মত বিনিময় অনুষ্ঠানৰো আয়োজন কৰা হয় আৰু সমল ব্যক্তি হিচাবে প্ৰধান বিজ্ঞানী ড° বিজিত সাউদ, পশুপালন বিষয়া ড° প্ৰবীন নেওগ, যোৰহাট, গোলাঘাট আৰু শিৱসাগৰ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ বিজ্ঞানীসকলে অংশগ্ৰহণ কৰে। স্থানীয় শিল্পীসকলৰ দ্বাৰা আয়োজিত এটি সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানেৰে কৃষক মেলাৰ কাৰ্যসূচীৰ সামৰণি মৰা হয়। কেন্দ্ৰটোৰ সমূহ বিজ্ঞানী, বিষয়ববীয়াৰ সমূহীয়া প্ৰচেষ্টাত সাফল্যমণ্ডিত হোৱা অনুষ্ঠানটি আয়োজকসকলে এই কৃষক মেলা আৰু কৃষি প্ৰযুক্তি প্ৰদৰ্শনীখনি অল্পদাতা কৃষক বন্ধুসকলৰ বাবে উৎসৰ্গিত কৰে।

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

পশুপালন প্ৰতিপালনৰ ...

হোৱা চাপৰ লগতে সমসাময়িক অন্যান্য ৰোগৰ বাবে হোৱা চাপ অথবা পৰিবেশ সমন্ধিত (যেনে- অত্যধিক গৰম, ঠাণ্ডা, প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ আদি) চাপ আদিয়ে যিহেতু এই ৰোগ বৃদ্ধি কৰে গতিকে চাপ সৃষ্টি কৰিব পৰা যিকোনো পৰিবেশ বা অৱস্থাৰ পৰা পশুপালন আঁতৰত ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে।

৪) ৰোগৰ লক্ষণ দেখাৰ লগে লগে পশুচিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ ল'ব লাগে আৰু তেজ পৰীক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

৫) আক্ৰান্ত পশুপালনক অন্য পশুপালনৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিব লাগে।

আমাৰ কৰণীয় :

গোলকীয় কৰণৰ সুফলৰ লগে লগে বিভিন্ন কুফলো সকলোৰে ভোগ কৰিব লগা হৈছে। সেইদৰে বিভিন্ন নতুন ৰোগৰ সৃষ্টি হোৱাৰ লগতে ৰোগবিলাক নতুন নতুন ঠাইলৈ বিয়পিব ধৰিছে আৰু পশুপালনৰ প্ৰতি ভাবুকিৰ সৃষ্টি কৰিছে। গতিকে এই ৰোগবোৰৰ বিষয়ে ভালদৰে জানি লৈ পশুচিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি প্ৰতিৰোধৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলেহে পশুপালনৰ জৰিয়তে লাভাশ্বিত হোৱাৰ আশা কৰিব পৰা যায়।

ড° পল্লবী দেৱী**বছৰেকীয়া বৰঙণি :** ১০.০০ টকা।**প্ৰতিখনৰ মূল্য :** ১.০০ টকা।**প্ৰকাশৰ স্থান :** অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩। সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগৰ দ্বাৰা

প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।

মুখ্য সম্পাদক : ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ